Komisijas lēmuma kopsavilkums

(2015. gada 10. decembris)

par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantu

(Lieta AT.39767 – *BEH Electricity*)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2015) 8860)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(2016/C 334/06)

Komisija 2015. gada 10. decembrī pieņēma lēmumu par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 102. pantu. Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 ([1]) 30. pantu Komisija, ņemot vērā attiecīgo uzņēmumu likumīgās intereses attiecībā uz komercnoslēpuma aizsardzību, ar šo publicē pušu nosaukumus un lēmuma galveno saturu, tostarp visus uzliktos sodus.

1. **Ievads**

(1) Lieta attiecas uz teritoriāliem tālākpārdošanas ierobežojumiem līgumos par elektroenerģijas pārdošanu tirgū, kas aptver elektroenerģijas vairumtirdzniecības piegādi Bulgārijā par brīvi nolīgtām cenām, ko veic uzņēmumam *Bulgarian Energy Holding EAD* ("*BEH*") pilnībā piederoši meitasuzņēmumi *Natsionalna Elektricheska Kompania EAD* ("*NEK*"), *TPP Maritsa East 2 EAD* ("*TPP Maritsa East 2*") un *NPP Kozloduy EAD* ("*NPP Kozloduy*") (kopā – "*BEH* meitasuzņēmumi").

2. **Procedūra**

(2) Komisija 2012. gada 27. novembrī sāka lietas izskatīšanu ar mērķi pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 III nodaļu, un Komisija 2014. gada 12. augustā pieņēma iebildumu paziņojumu ("IP"), kurā paustas tās sākotnējās bažas par konkurenci; šīs bažas ir saistītas ar teritoriālajiem elektroenerģijas tālākpārdošanas ierobežojumiem, kas ietverti līgumos, kurus *BEH* meitasuzņēmumi noslēguši ar trešām personām. Iebildumu paziņojums ir sākotnējs novērtējums Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. panta 1. punkta nozīmē. Šis novērtējums tika paziņots *BEH* ar vēstuli 2014. gada 14. augustā.

(3) *BEH* 2014. gada 25. novembrī sniedza savu atbildi uz IP. Mutiskā uzklausīšana notika 2015. gada 16. janvārī.

(4) *BEH* 2015. gada 15. maijā piedāvāja uzņemties saistības, lai kliedētu Komisijas paustās bažas ("sākotnējās saistības").

(5) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2015. gada 19. jūnijā tika publicēts paziņojums ([2]), kurā sniegts lietas un sākotnējo saistību kopsavilkums un aicinājums ieinteresētajām trešām personām viena mēneša laikā no paziņojuma publicēšanas iesniegt apsvērumus par šīm saistībām.

(6) Komisija 2015. gada 8. septembrī informēja *BEH* par apsvērumiem, kas pēc paziņojuma publicēšanas saņemti no ieinteresētajām trešām personām. *BEH* 2015. gada 16. oktobrī piedāvāja pārskatītas saistības ("galīgās saistības").

(7) Komisija 2015. gada 30. novembrī apspriedās ar Padomdevēju komiteju aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa jautājumos. Uzklausīšanas amatpersona pieņēma nobeiguma ziņojumu 2015. gada 2. decembrī.

3. **Sākotnējā novērtējumā paustās bažas**

(8) Saskaņā ar sākotnējo novērtējumu par konkrēto produktu tirgu tika uzskatīts tirgus elektroenerģijas vairumtirdzniecības piegādei par brīvi nolīgtām cenām. Komisija turklāt izteica sākotnēju viedokli, ka tirgus elektroenerģijas vairumtirdzniecības piegādei par brīvi nolīgtām cenām ir valsts mēroga tirgus. Ņemot vērā *BEH* meitasuzņēmumu tirdzniecības apjomu elektroenerģijas piegādē par brīvi nolīgtām cenām un jebkāda nozīmīga citu ražotāju radīta vai importa izraisīta konkurences spiediena neesamību, Komisija sākotnēji novērtēja, ka *BEH* Bulgārijā ieņem dominējošu stāvokli tirgū elektroenerģijas vairumtirdzniecības piegādei par brīvi nolīgtām cenām.

(9) Saskaņā ar sākotnējo novērtējumu *BEH* ļaunprātīgi izmantoja savu dominējošo stāvokli brīvajā elektroenerģijas piegādes vairumtirdzniecības tirgū Bulgārijā un pārkāpa Līguma 102. pantu, iekļaujot galamērķa klauzulas ar *BEH* meitasuzņēmumiem noslēgtajos līgumos elektroenerģijas vairumtirdzniecības piegādei par brīvi nolīgtām cenām uzņēmumiem, ka nav galalietotāji.

([1]) OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.

([2]) Komisijas paziņojums, kas publicēts saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu lietā AT.39767 – *BEH Electricity* (OV C 202, 19.6.2015., 2. lpp.).

(10) Komisija uzskata, ka *BEH* nav iesniedzis pietiekamus pierādījumus par to, ka tā darbības būtu objektīvi pamatotas vai ka tās ir nepieciešamas efektivitātes uzlabošanai, kas, nelikvidējot efektīvu konkurenci, neitralizētu jebkādu iespējami kaitīgu ietekmi uz konkurenci.

(11) Komisijas sākotnējā novērtējumā tiek secināts, ka *BEH* rīcība varētu radīt šķēršļus tirdzniecībai starp Bulgāriju un citām dalībvalstīm, tādējādi kavējot elektroenerģijas izplatīšanu vienotajā tirgū un ietekmējot elektroenerģijas tirgu likviditāti un efektivitāti.

4. **Saistības un tirgus izpēte**

(12) *BEH* nepiekrita Komisijas sākotnējam novērtējumam. Tomēr tas piedāvāja saistības, kuru galvenās sastāvdaļas bija šādas:

a) ar neatkarīgas trešās personas palīdzību, kurai ir pieredze elektroenerģijas biržas darbībā, *BEH* Bulgārijā izveidos elektroenerģijas biržu;

b) biržas nākamās dienas tirgū *BEH* piedāvās vismaz prasīto elektroenerģijas daudzumu (kas katru gadu pieaugs atbilstīgi daudzumam, kuru savas darbības pirmajos gados tirgo elektroenerģijas biržas reģionā), noslēdzot starp *BEH* un tā meitasuzņēmumiem un elektroenerģijas biržu likviditātes piešķiršanas nolīgumus; piedāvātais elektroenerģijas daudzums mainīsies mēneša, dienas un stundas griezumā atkarībā no slodzes profila tendences Bulgārijā;

c) *BEH* un tā meitasuzņēmumi biržas nākamās dienas tirgū piedāvās elektroenerģijas daudzumu par maksimālo piedāvājuma cenu, kuras pamatā ir *BEH* meitasuzņēmumu izmaksas;

d) *BEH* un tā meitasuzņēmumu piedāvātais elektroenerģijas daudzums sākotnēji būs vienīgi stundas produkti (*hourly products*); sākot no otrā darbības gada, daļu no elektroenerģijas var piedāvāt kā blokveida produktus (*block products*) (3 līdz 24 stundu intervālā);

e) sešu mēnešu laikā pēc Komisijas lēmuma oficiālās paziņošanas *BEH* pārdos īpašumtiesības elektroenerģijas biržā un pārskaitīs tās kapitālu Bulgārijas valstij, kuras tiesības īstenos Finanšu ministrija.

(13) Saistības stāsies spēkā dienā, kad tiek paziņots lēmums par saistībām, un beigsies piecus gadus pēc elektroenerģijas biržas darbības sākšanas. *BEH* arī iecels pilnvaroto, kas uzraudzīs saistību ievērošanu.

(14) Turklāt *BEH* un tā meitasuzņēmumi savos divpusējos elektroenerģijas piegādes līgumos vairs neiekļaus galamērķa klauzulas vai jebkādus citus pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību.

(15) Saņemtajos apsvērumos saistībā ar tirgus izpētes paziņojumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu bija paustas zināmas bažas par pietiekamām likviditātes garantijām nākamās dienas tirgū. Lai ņemtu vērā tirgus izpētes rezultātus, *BEH* piedāvāja uzņemties saistības elektroenerģijas biržas nākamās dienas tirgū piedāvāt tikai stundas produktus un nodrošināt, ka trešās personas var iegādāties pietiekamus *BEH* un tā meitasuzņēmumu nākamās dienas tirgū piedāvātos daudzumus.

(16) *BEH* pēc tam grozīja savas sākotnējās saistības un 2015. gada 16. oktobrī iesniedza pārskatītu priekšlikumu.

5. **Secinājumi**

(17) Komisija uzskata, ka *BEH* piedāvātās galīgās saistības ir piemērotas un nepieciešamas, lai kliedētu Komisijas sākotnējā novērtējumā paustās bažas. Reaģējot uz sākotnējo novērtējumu, *BEH* nav piedāvājis mazāk apgrūtinošas saistības, ar kurām pienācīgi kliedētu Komisijas bažas.

(18) *BEH* piedāvātās galīgās saistības, lai kliedētu Komisijas sākotnējā novērtējumā paustās bažas, Komisija nosaka par saistošām.